

OZNÁMENIE KOMISIE**Usmerňovací dokument****Dôkaz o zákonom nadobudnutí živých zvierat, ktoré patria medzi druhy podľa prílohy B, a potrebná písomná dokumentácia**

(2019/C 107/02)

Usmerňovací dokument Komisie slúži ako pomôcka pre príslušné orgány členských štátov EÚ pri vykonávaní nariadení EÚ o obchode s voľne žijúcimi živočíchmi⁽¹⁾ v situáciách, keď treba na základe písomnej dokumentácie preukázať zákonné nadobudnutie alebo dovoz živých exemplárov druhov živočíchov uvedených v prílohe B k nariadeniu (ES) č. 338/97 do EÚ. Cieľom je, aby členské štáty uplatňovali rovnocenné normy pre dokumenty, ktoré sa akceptujú ako dôkaz o zákonom nadobudnutí.

1. Kontext

Exempláre druhov uvedených v prílohe A k nariadeniu (ES) č. 338/97 („základné nariadenie“) spravidla nie je povolené používať na komerčné účely. Medzi komerčné účely patrí „kúpa, ponuka na kúpu, nadobudnutie na komerčné účely, vystavovanie na verejnosti na komerčné účely, využitie na komerčný zisk a predaj, držba na predaj, ponuka na predaj alebo preprava na účely predaja“ (článok 8 ods. 1).

Zákazy uplatniteľné na exempláre druhov uvedených v prílohe A sa uplatňujú aj na exempláre druhov uvedených v prílohe B, pri ktorých nie je možné príslušným orgánom členských štátov EÚ uspokojivo preukázať ich nadobudnutie (a prípadne dovoz do EÚ) podľa dohovoru CITES, nariadení a príslušných vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti ochrany údajov (článok 8 ods. 5).

Na použitie exemplárov druhov uvedených v prílohe A na komerčné účely sa spravidla vyžaduje, aby zodpovedný výkonný orgán udelil výnimku vo forme potvrdenia. Forma a obsah tohto potvrdenia sú jasne vymedzené v nariadeniach EÚ o obchode s voľne žijúcimi živočíchmi. Naopak, v prípade exemplárov druhov uvedených v prílohe B, ktoré sa majú používať na komerčné účely, sa potvrdenie nevyžaduje. Forma a obsah dôkazu o zákonom dovoze alebo zákonom nadobudnutí uvedeného v článku 8 ods. 5 sa v základnom nariadení nestanovujú. Preto si príslušné orgány členských štátov EÚ môžu obsah takéhoto dôkazu vysvetľovať rôzne.

Písomná dokumentácia sa môže vyžadovať, aby sa preukázalo, že exemplár druhu uvedeného v prílohách A, B alebo C bol nadobudnutý v jednom členskom štáte a má sa vyviezť z iného členského štátu v súlade s právnymi predpismi členského štátu pôvodu⁽²⁾.

Písomná dokumentácia sa môže požadovať aj pri opätovnom vývoze s cieľom preukázať, že exempláre druhov uvedených v prílohách A, B alebo C boli dovezené v súlade s týmito predpismi:

- základné nariadenie (po nadobudnutí účinnosti 3. marca 1997),
- nariadenie Rady (EHS) č. 3626/82⁽³⁾ (od 1. januára 1984 do posledného dňa platnosti povolenia na dovoz vydaného podľa uvedeného nariadenia),
- pred rokom 1984 v súlade s dohovorom CITES alebo
- pred tým, než ktorýkoľvek z uvedených predpisov nadobudol účinnosť v súvislosti s príslušným druhom alebo v členskom štáte EÚ, kde bol nadobudnutý [článok 5 ods. 3 a článok 5 ods. 4 základného nariadenia (pozri oddiel 3.5.8 „referenčnej príručky“⁽⁴⁾)].

(1) Nariadenie Rady (ES) č. 338/97 z 9. decembra 1996 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi (Ú. v. ES L 61, 3.3.1997, s. 1) („základné nariadenie“) a jeho vykonávacie nariadenia, najmä: Nariadenie Komisie (ES) č. 865/2006 zo 4. mája 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi (Ú. v. EÚ L 166, 19.6.2006, s. 1) („vykonávacie nariadenie“), a vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 792/2012 z 23. augusta 2012, ktorým sa stanovujú pravidlá vzoru povolení, potvrdení a iných dokladov stanovených v nariadení Rady (ES) č. 338/97 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 865/2006 (Ú. v. EÚ L 242, 7.9.2012, s. 13) („nariadenie o povoleniach“).

(2) Ustanovenie článku 5 ods. 2 písm. b) nariadenia (ES) č. 338/97, na ktoré sa odkazuje aj v článku 5 ods. 4: pokiaľ ide o exempláre nadobudnuté z voľnej prírody, „doklad sa bude predkladať prostredníctvom potvrdenia uvádzajúceho, že exemplár bol nadobudnutý z voľnej prírody v súlade s právnymi predpismi platnými na jeho území“, t. j. území členského štátu pôvodu.

(3) Ú. v. ES L 384, 31.12.1982, s. 1.

(4) Európska komisia/TRAFFIC, Referenčná príručka – nariadenia Európskej únie o obchode s voľne žijúcimi živočíchmi, najnovšie vydanie k dispozícii na adrese http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/referenceguide_en.pdf.

Na tento účel sa musia vydať potvrdenia podľa článku 47 vykonávacieho nariadenia.

V referenčnej príručke sú uvedené niektoré ďalšie informácie. Ďalšie informácie o prípadoch, keď sa písomná dokumentácia neupravuje nariadeniami EÚ o obchode s voľne žijúcimi živočíchmi, najmä v prípade vnútroúnižného obchodu s druhmi uvedenými v prílohe B, však dostupné nie sú (článok 8 ods. 5 základného nariadenia).

Preto sa vyžaduje usmernenie s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty EÚ uplatňovali rovnaký prístup a rovnocenné normy, pokiaľ ide o dokumentáciu o zákonom nadobudnutí, a to vrátane spresnenia dokumentácie akceptovanej ako dôkaz o zákonom nadobudnutí. Konzistentnosť medzi členskými štátmi EÚ možno dosiahnuť stanovením usmernení o výklade článku 5 ods. 2 písm. b), článku 5 ods. 3, článku 5 ods. 4 a článku 8 ods. 5 základného nariadenia. Členské štáty EÚ sa vyzývajú, aby nižšie uvedené informácie používali s prihliadnutím na konkrétny prípad, a to primerane k situácii, ktorú musia riešiť.

2. Poslanie tohto dokumentu

Usmerňovací dokument vypracovali zamestnanci Komisie a návrh schválil Výbor pre obchod s voľne žijúcimi živočíchmi a rastlinami, ktorý bol zriadený podľa článku 18 základného nariadenia, a teda príslušnými orgánmi členských štátov EÚ.

Tento usmerňovací dokument je určený na pomoc vnútroštátnym orgánom pri uplatňovaní základného nariadenia. Nie je právne záväzný. Jeho jediným účelom je poskytnúť informácie o určitých aspektoch základného nariadenia a vykonávacieho nariadenia a o opatreniach, ktoré sa považujú za najlepšie postupy. Nenahrádza, nedopĺňa ani nemení žiadne ustanovenia platného práva Únie uvedené v oddiele 1 tohto dokumentu, ktoré aj naďalej predstavujú právny základ, ktorý sa musí uplatňovať. Dokument by sa nemal posudzovať izolovane, musí sa používať v spojení s danými právnymi predpismi, a nie ako osamotený odkaz. Len Súdny dvor Európskej únie je oprávnený poskytovať autoritatívny výklad práva Únie.

Komisia uverejní tento usmerňovací dokument na internete a urobiť tak môžu aj členské štáty EÚ. Výbor pre obchod s voľne žijúcimi živočíchmi a rastlinami ho v primeranom čase preskúma.

3. Výklad článku 5 ods. 2 písm. b), článku 5 ods. 3, článku 5 ods. 4 a článku 8 ods. 5 základného nariadenia

Tento usmerňovací dokument sa zameriava na živé exempláre zvierat uvedených v prílohe B. Rozlišuje sa v ňom medzi zvieratami, ktoré sa „dovážajú“, a zvieratami „odchovanými v zajatí v EÚ“⁽⁷⁾.

V súvislosti s niektorými druhmi uvedenými v prílohe B, ktoré sa v rámci EÚ bežne chovajú v zajatí, sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo v rozhodnutiach príslušných vnútroštátnych orgánov stanovuje nízke riziko vstupu nezákonne nadobudnutých exemplárov na trh⁽⁸⁾. Kontroly presadzovania predpisov v súvislosti s takýmito druhmi možno považovať za nižšiu prioritu. Usmernenia uvedené ďalej v texte sa zameriavajú na rizikovejšie druhy.

Členské štáty EÚ sa vyzývajú, aby si vzájomne vymieňali informácie o druhoch, ktoré považujú za menej rizikové, pretože sa s nimi väčšinou obchoduje ako s exemplármi odchovanými v zajatí v EÚ, a aby ich poskytovali aj Komisii.

Členským štátom EÚ sa odporúča, aby ďalej uvedené informácie uplatňovali primerane a podľa danej situácie.

a) Dovážané exempláre⁽⁷⁾

Nevyhnutnou, no postačujúcou podmienkou v prípade dovážaných druhov, ktoré sa uvádzajú v prílohe B, je výmena informácií medzi členskými štátmi EÚ a uplatnenie konzultačného postupu medzi predmetnými členskými štátmi EÚ. V niektorých prípadoch, najmä ak sú exempláre označené a môžu byť jasne priradené k určitému dokladu, nie je potrebná osobitná konzultácia.

(7) Zriedkavo môže byť potrebné preukázať aj zákonný pôvod exemplárov odobratých z voľnej prírody v EÚ. Komerčné činnosti sa v prípade týchto exemplárov spravidla môžu vykonávať len za veľmi špecifických okolností. Vo všeobecnosti možno očakávať vydanie úradného povolenia (povolenia na odchyt) na účely odchytu z voľnej prírody (na základe vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa zvyčajne vykonávajú smernice EÚ). Na základe takéhoto povolenia by malo byť možné dané exempláre spätne vysledovať. Touto otázkou sa tento usmerňovací dokument ďalej nezaobera.

(8) V tejto súvislosti niektoré členské štáty EÚ vypracovali zoznamy menej rizikových druhov živočíchov uvedených v prílohe B.

(9) Ak bol exemplár dovezený pred tým, ako sa naň začali vzťahovať nariadenia EÚ o obchode s voľne žijúcimi živočíchmi, malo by sa to špecifikovať a odôvodniť. V prípade exemplárov z obdobia pred nadobudnutím platnosti dohovoru by sa mal uviesť „dátum nadobudnutia“ (vymedzený v článku 1 ods. 1 vykonávacieho nariadenia).

Za minimálnu dokumentáciu alebo minimálne informácie, ktoré treba poskytnúť, by sa mali považovať prvky formulované podľa tohto kontrolného zoznamu:

- Pokiaľ ide o dovozcu uvedeného v povolení: rovnopis povolenia na dovoz (žltý, č. 2) s colným potvrdením na dovoz.
- Predajcovia všetkých alebo niektorých exemplárov, na ktoré sa vzťahuje povolenie, by mali poskytnúť prehlásenie alebo iné doklady, ktoré obsahujú tieto minimálne informácie:
 - Ak sa všetky zvieratá predávajú v jednej zásielke, kupujúcemu sa môže odovzdať rovnopis pre držiteľa platného povolenia na dovoz, optimálne s faktúrou alebo potvrdenkou, v ktorej sa potvrdzuje presun od dovozcu.
 - Ak ide o rozdelenú zásielku (alebo ak sa neodovzdá rovnopis povolenia na dovoz), mali by sa podľa možnosti poskytnúť tieto informácie:
 - druh (vedecký názov),
 - úplný počet povolení na dovoz, dátumy vydania, vydávajúce orgány,
 - pôvod: kód pôvodu, krajina pôvodu (a krajina opätovného vývozu, ak je to relevantné),
 - údaje o zvieratách, a to podľa možnosti čo najpodrobnejšie (napr. exempláre 6 – 10/100, označenie, pohlavie, dátum narodenia/vyľahnutia alebo odhadovaný vek, iné charakteristiky, ak sú informácie o nich k dispozícii),
 - originálny podpis (a pečiatka) posledného predávajúceho, dátum transakcie, meno/názov a adresa.

Tento navrhovaný kontrolný zoznam možno nájsť aj v prílohe k tomuto usmerňovaciemu dokumentu.

Uvedené informácie môžu byť zahrnuté v samostatnom doklade, ktorý sa vypracoval výlučne pre danú transakciu. Informácie sa môžu uvádzať v iných dokladoch (alebo kópiách), ako sú napríklad potvrdenky, faktúry, knihy záznamov/inventárne zoznamy, kde sú identifikované predávané exempláre, alebo registračný dokument. Ak spomínané doklady neobsahujú všetky informácie, mali by sa náležite doplniť.

b) *Exempláre získané z chovných zariadení v rámci EÚ*

V dokladoch, ktoré predávajúci poskytuje kupujúcemu, by mali byť prinajmenšom tieto informácie:

- druh (vedecký názov),
- počet exemplárov,
- označenie, ak je k dispozícii,
- meno/názov a adresa chovateľa (na účely výsledovateľnosti),
- informácie o rodičovskej populácii a následné informácie o pôvode predmetných exemplárov „C“ alebo „F“ (s prihliadnutím na článok 54 vykonávacieho nariadenia) – vo vzťahu k dokladom, ktoré potvrdil výkonný orgán, v prehláseniach šľachtiteľa, ktoré nepotvrdil výkonný orgán, sa nemusí uvádzať pôvod „C“ alebo „F“, musia však obsahovať čo najviac informácií o známych rodičovských exemplároch,
- dátum narodenia/vyľahnutia alebo odhadovaný vek, ak sú k dispozícii,
- pohlavie, ak je k dispozícii,
- iné charakteristiky, ak je to relevantné,
- originálny podpis posledného predávajúceho, dátum transakcie.

Tento navrhovaný kontrolný zoznam možno nájsť v prílohe k tomuto usmerňovaciemu dokumentu.

Informácie sformulované na základe tohto kontrolného zoznamu môžu byť zahrnuté v samostatnom doklade, ktorý sa vypracoval výlučne na účel danej transakcie. Informácie sa môžu uvádzať v iných dokladoch (alebo kópiách), ako sú napríklad potvrdenky, faktúry, knihy záznamov/inventárne zoznamy/záznamy chovateľov, kde sú identifikované predávané exempláre, alebo registračný dokument. Ak spomínané doklady neobsahujú všetky informácie, mali by sa náležite doplniť. Ak sú k dispozícii iné doklady, napr. doklady zo systému TRACES (ako napr. certifikáty TRACES INTRA), môžu sa použiť ako dopĺňajúca dokumentácia.

V niektorých členských štátoch sa môžu používať doklady, ktoré vydal príslušný orgán členského štátu na základe vlastných vnútroštátnych právnych predpisov. Tieto doklady by podľa možnosti mali obsahovať všetky informácie uvedené vyššie alebo by sa mali náležite doplniť, najmä ak nie sú vydané v súvislosti s konkrétnou transakciou, pričom by mali obsahovať meno/názov a adresu, podpis (a pečiatku) posledného predávajúceho, dátum transakcie atď.

Pokiaľ ide o vydávanie takýchto dokladov alebo potvrdzovanie prehlásení chovateľov, ako základ pre kontroly presadzovania predpisov môže slúžiť systém dodatočných pravidiel týkajúcich sa napríklad registrácie a vedenia účtovníctva.

PRÍLOHA

Informácie, ktoré sa majú poskytnúť novému vlastníkovi na účely právneho nadobudnutia živých zvierat druhov uvedených v prílohe B podľa článku 8 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 338/97

Druh (vedecký názov):	
Opis exempláru:	
Typ exemplárov (napr. živé)	
Počet exemplárov	
Pohlavie (ak je k dispozícii)	
Dátum narodenia/vyľahnutia alebo odhadovaný vek (ak sú k dispozícii)	
Označenie (ak je k dispozícii) – identifikačné číslo a typ	
Iné charakteristiky	
Pôvod:	
Kód pôvodu (kódy uvedené na druhej strane). V prípade zvierat odchovaných v zajatí: informácie o rodičovskej populácii príslušných exemplárov	
Krajina pôvodu a krajina (opätovného) vývozu (ak je to relevantné)	
Typ nadobudnutia:	
☐ dovoz druh dokladu [povolenie na dovoz a prípadný iný doklad – v tomto prípade uveďte druh dokladu (napr. povolenie na vývoz) – a odôvodnite výnimku], celé číslo a dátum vydania, vydávajúci orgán ⁽¹⁾	
☐ odchov v zajatí meno/názov a adresa chovateľa, registračné číslo, ak je to relevantné, alebo iné informácie dosvedčujúce potvrdenie chovateľa.	
☐ iné (napr. odchytané vo voľnej prírode ⁽²⁾) špecifikujte a odôvodnite zákonný pôvod	

⁽¹⁾ Ak bol exemplár dovezený pred tým, ako sa naň začali vzťahovať nariadenia o obchode s voľne žijúcimi živočíchmi, špecifikujte to a odôvodnite. V prípade exemplárov z obdobia pred nadobudnutím platnosti dohovoru by sa mal uviesť „dátum nadobudnutia“ (pozri článok 1 ods. 1 vykonávacieho nariadenia).

⁽²⁾ V prípade dovezených exemplárov by sa mala použiť táto kolónka.

Informácie o predkoch v prípade exemplárov odchovaných v zajatí (vrátane všetkých dostupných informácií: označenie, dátum narodenia/vyľahnutia, držiteľ, ak sú tieto informácie k dispozícii atď.):

Otec		Otec	
		Matka	
Matka		Otec	
		Matka	

Informácie o predajcovi (treba uviesť pre každú transakciu):

Údaje o predajcovi (*)	
Podpis (a pečiatka) predávajúceho	
Dátum transakcie (**)	
Údaje o novom majiteľovi (**)	

(*) alebo o osobe, ktorá používa exempláre na komerčné účely iným spôsobom/prepravuje exempláre v rámci EÚ

(**) ponechať prázdne, ak sa prehlásenie poskytuje na účely komerčného použitia exemplárov/prepravu v rámci EÚ pôvodným vlastníkom alebo ak údaje nie sú známe (zákonné nadobudnutie má byť odôvodnené na predchádzajúcej strane)

Informácie o prílohách (napr. doklady alebo kópie o predkoch, genetických testoch, či boli získané z voľnej prírody, odborné posudky o pôvode pred nadobudnutím platnosti dohovoru, dovozné doklady, doklady o nákupe/darovaní atď.)

Kódy pôvodu:

W Exempláre získané z voľnej prírody

R Exempláre zvierat chovaných v kontrolovanom prostredí, ktoré boli odobrané z voľnej prírody ako vajíčka alebo mláďatá v prípadoch, keď je veľmi málo pravdepodobné, že by sa inak dožili dospelého veku

C Zvieratá odchované v zajatí podľa kapitoly XIII nariadenia (ES) č. 865/2006, ako aj ich časti a deriváty

F Zvieratá narodené v zajatí, ktoré však nespĺňajú kritériá kapitoly XIII nariadenia (ES) č. 865/2006, ako aj ich časti a deriváty.

I Skonfiškované exempláre

O Exempláre získané pred nadobudnutím platnosti dohovoru

U Neznámy pôvod (musí sa odôvodniť) ⁽³⁾

X Získaný z mora

⁽³⁾ Ak je pôvod zvieratá neznámy a nemožno ho doplniť iným kódom pôvodu, takéto zviera sa nesmie používať na komerčné účely. Zároveň sa možno domnievať, že v takom prípade zákonné vlastníctvo nemožno preukázať.